

Raadsvragen

Ingezonden op: 21 juni 2025 18:14

Uw referentie is: OF-6N9KRR

Samen Stichtse Vecht

Riette Habes

riette@samenstichtsevecht.nl

Vul het onderwerp in:

Toename schoolverzuim en schooluitval

Vul de inleiding in:

Gelezen het jaarverslag 2023-2024 van het Regionaal Bureau Leerplicht en de cijfers voor de gemeente stichtse vecht vanaf pagina 23 e.v.

Welke vraag wil je doorgeven?

Technische vraag

Technische vragen

Hieronder staan alle technische vragen:

Technische vraag 1

Vul de vraag in:

Preventief Verzuim- we zien vooral een stijging in de aantallen bij het primair onderwijs en voortgezet onderwijs. Vraag: is er in diepte onderzocht waar mogelijke oorzaken kunnen liggen? En dan bedoel ik in eerste instantie niet kindspecifiek, maar omgevingsspecifieke factoren a) onderwijsinstellingspecifiek, dus zijn er scholen waar deze zorgen meer voorkomen dan bij andere scholen? b) Wijkspecifiek, zijn er wijken waar zorgen om schoolgang meer voorkomt c) Sociaal economische aspecten, zijn er inkomensgerelateerde factoren te duiden? d) passend schoolaanbod, is er gekeken of er bij preventief verzuim oorzaken liggen in het specifieke schoolaanbod e) mantelzorg of zorgintensieve thuissituatie. Is er bij preventief verzuim gekeken naar mogelijke oorzaken als het gaat om een zieke in de familie die veel aandacht en verantwoordelijkheid van de leerling vraagt, waardoor schoolprestaties of aanwezigheid onder druk komen te staan

Beantwoording

Bij preventief verzuim is er (nog) geen melding van verzuim maar zijn er bij school, ouders of andere ketenpartners zorgen over de schoolgang. In deze gevallen is de leerplichtambtenaar vroeg betrokken en kunnen er acties worden ondernomen voordat het verzuim dusdanig ernstig is dat er melding moet worden gedaan bij DUO.

In het schooljaar 2023-2024 was er weer een vaste leerplichtambtenaar in Stichtse Vecht. Daardoor was het voor scholen en andere ketenpartners weer eenvoudiger om contact op te nemen bij zorgen rond verzuim van een leerling. Dit kan een verklaring zijn voor de stijging bij het preventief verzuim.

Het onderzoek dat het RBL heeft uitgevoerd is niet toereikend genoeg om de toename in de verzuimcijfers te verklaren. Aan het KBA Nijmegen is de opdracht gegeven om verder onderzoek te doen naar de stijgingen van het verzuim in de regio. In het najaar verwachten wij de resultaten van dit onderzoek. Dit onderzoek gaat over de hele regio en niet over wijk- of school specifieke omstandigheden.

Technische vraag 2

Vul de vraag in:

Net als bij preventief verzuim, zien we in SV dat het verzuim (niet luxe) sterk stijgt bij het regulier onderwijs (PO en VO). Net als de vraag hierboven zou ik graag een diepteanalyse willen zien. We weten in algemene zin dat oorzaken van verzuim zijn gelegen in - niet passend onderwijsaanbod geen veilige schoolomgeving - pestgedrag door medeleerlingen - geen veilige schoolomgeving door institutioneel pestgedrag - mantelzorg/of intensieve zorg taken rondom een (ernstig) ziek gezinslid - armoede - geen eten voor schoolaanvang bijvoorbeeld Vraag kunnen verzuimcijfers uitgesplitst worden naar demografische en sociale factoren?

Beantwoording

Het systeem wat we bij leerplicht/doorstroompunt gebruiken is niet toereikend om verzuimcijfers uit te splitsen in demografische - en sociale factoren. Het gevraagde diepteonderzoek kan daarom niet worden uitgevoerd. Dit gevraagde diepteonderzoek valt buiten het onderzoek van het KBA Nijmegen.

Technische vraag 3

Vul de vraag in:

Onderwijsvrijstelling Het aantal onderwijsvrijstellingen is enorm gestegen. En dan springen psychische en lichamelijke ongeschiktheid; stijging naar onderwijs in buitenland en kwalificatieplicht geniet voldoende ander onderwijs eruit. De kinderombudsman maakt in haar analyse een onderscheid kinderen die niet naar school kunnen of niet naar school willen gaan. De kinderombudsman wijst er altijd op dat kinderen betrokken moeten worden bij besluiten die als ingrijpend ervaren worden, altijd betrokken moeten zijn. Vraag: is er aan de voorkant door RBL met de leerling in kwestie gesproken? Vraag: worden er leerlingervaringsonderzoeken

gehouden onder leerlingen die vrijstelling hebben van school? Omdat er in den lande veel onzekerheid is over het aantal daadwerkelijke thuiszitters, de meting en schatting lopen nogal uiteen, is de vraag heeft de gemeente goed in beeld hoeveel thuiszitters er in naar verwachting in SV zijn?

Beantwoording

Wanneer een vrijstelling (artikel 5 sub a, b, of c) wordt afgegeven, wisselt per situatie. Ouders doen een beroep op de vrijstelling en hebben van rechtswege wel of geen recht op de vrijstelling. De Leerplichtwet geeft de kaders aan waar het beroep aan dient te voldoen. Bij deze vrijstellingen wordt niet structureel met de leerling gesproken. Bij vrijstelling op basis van artikel 5 sub a LPW waarbij er een medische verklaring moet zijn is het aan de arts om te besluiten om wel of niet de leerling te spreken.

Bij vrijstellingen artikel 15 (kan vanaf de kwalificatieplicht) voor het volgen van ander onderwijs wordt de jongere zelf wel gesproken. Er worden geen onderzoeken gedaan naar de ervaringen van leerlingen bij of na en vrijstelling.

Thuiszitters en leerlingen met een vrijstelling zijn twee verschillende zaken. Als een leerling een vrijstelling heeft, is hij formeel geen thuiszitter en wordt ook niet op die manier geregistreerd. Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor de lijst met thuiszitters en geeft dit door aan het ministerie van OCW. Aangezien er geen eenduidige registratie is, verschillen de cijfers van het aantal daadwerkelijke thuiszitters.

Technische vraag 4

Vul de vraag in:

Op welk moment worden worden vrijstelling op basis van artikel 5a voor de onderwijsplicht afgegeven? Is dat bij overgang van VVE naar PO Is dat bij overgang PO naar VO? Kortom is hier een diepteanalyse op gedaan?

Beantwoording

Wanneer een vrijstelling 5 sub a wordt afgegeven, wisselt per situatie. Ouders doen een beroep op de vrijstelling van de inschrijvingsplicht als een leerling vanwege psychische of lichamelijke problematiek helemaal niet aan het onderwijs kan deelnemen. Bij de aanvraag is de onafhankelijke arts van de GGD en het Samenwerkingsverband passend onderwijs betrokken. De vrijstelling van de leerplicht kan op elk moment van de leerplichtige periode aan de orde zijn, dat wil zeggen vanaf 5 jaar. Op landelijk niveau wordt onderzocht of de leerplicht kan worden verlaagd naar vier jaar.

Een diepgaand onderzoek naar deze vrijstellingen is niet gedaan. Het gaat jaarlijks om een beperkt aantal aanvragen in Stichtse Vecht (2021-22: 12, 2022-23: 8 en 2023-24: 15). Op dergelijke aantallen is het niet mogelijk om een diepteanalyse uit te voeren met verantwoorde conclusies.

Technische vraag 5

Vul de vraag in:

Subsidieregister Uit het subsidieregister overzicht maken we op dat er diverse subsidies worden verstrekt als het gaat om onderwijzenkansenbeleid, voorschoolse educatie en de Lokale Educatieve Agenda. Vraag in welke mate wordt gemonitord of deze inzet effectief is geweest? In welke mate wordt geanalyseerd of de ingezette subsidies daadwerkelijk bijdragen aan preventie op de maatschappelijke opdracht voorkomen van schoolverzuim en schooluitval?

Beantwoording

In de Lokaal Educatieve Agenda Stichtse Vecht 2023 – 2027 is het tegengaan van schoolverzuim en schooluitval niet opgenomen als doel. Er wordt daar ook niet op gemonitord.

De LEA is opgesteld samen met de betrokkenen, te weten basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, voortgezet onderwijs, samenwerkingsverbanden passend onderwijs po en vo, en de kinderopvang met een aanbod van voorschoolse educatie. Vanuit deze partijen is het tegengaan van schoolverzuim en schooluitval niet als een gezamenlijk speerpunt opgenomen. Het tegengaan van schoolverzuim en schooluitval is door de wetgever als verplichting bij de schoolbesturen neergelegd en daarnaast is er de leerplichtwet die een aantal verplichtingen aan ouders oplegt.

Technische vraag 6**Vul de vraag in:**

Is er in het kader van vroegsignalering afstemming tussen GGD, onderwijs, en kinderopvang?

Beantwoording

Doordat het geen onderdeel is van de LEA, is er geen vroegsignalering of afstemming binnen de LEA tussen GGD, onderwijs en kinderopvang. Wel is er tussen deze partijen overleg over kinderen die extra ondersteuning nodig hebben.

Technische vraag 7**Vul de vraag in:**

LEA - gelden - subsidieregister 2024 We constateren dat er onderuitputting is bij categorie 6 en dat daar slechts 2 aanvragen staan. aangevraagd 8.783,00 ten opzichte van het subsidieplafond 53.952, 43 Bij de beantwoording van onze vragen bij de jaarstukken vernamen we dat deze gelden vooral ingezet moeten worden voor het bestrijden van onderwijsachterstanden, voorkomen van segregatie, bevorderen van integratie etc. Daarbij werd gesteld dat er geen direct verband zou bestaan tussen de LEA uitgaven en de thema's verzuim en uitval. Vraag kan de niet-relatie worden toegelicht? Dit met het oog op conclusies die getrokken zijn door de kinderombudsman en ouders en onderwijs als het gaat om passend onderwijs en schooluitval. In hun analyses komt nl duidelijk naar voren dat factoren en actoren bij verzuim en uitval vaak buiten het kind liggen, zoals (institutioneel) pesten, discriminatie, armoede, en het niet aansluiten van het onderwijs bij behoeften van het kind, intensieve zorg etc. In hun optiek zou er juist een relatie moeten zijn tussen beide thema's en de LEA agenda.

Beantwoording

In de Lokaal Educatieve Agenda Stichtse Vecht 2023 – 2027 is het tegengaan van schoolverzuim en schooluitval niet opgenomen als doel. De wetgever heeft een aantal onderwerpen opgegeven waaraan de LEA moet voldoen en daarbij is het tegengaan van schoolverzuim niet als verplichting opgenomen. Zoals in de beantwoording van vraag 5 is aangegeven hebben de partners er ook niet voor gekozen schoolverzuim en schooluitval als speerpunt op te nemen.

Technische vraag 8

Vul de vraag in:

Kan de RBL ook inzage krijgen in de schoolinspectie cijfers als het gaat om een integrale analyse? Bijvoorbeeld zijn er klachten bij de vertrouwenspersoon of aanbevelingen vanuit de onderwijsinspectie?

Beantwoording

Het RBL heeft hierover geen connectie met de onderwijsinspectie. Dit is een aparte organisatie en valt onder het ministerie van OCW. Klachten en dergelijke die bij de onderwijsinspectie binnenkomen zijn vertrouwelijk. Soms wordt het anoniem gepubliceerd op de website van de geschillencommissie, dan is er een idee welk soort vragen daar behandeld wordt.

Op het moment dat de onderwijsinspectie een school als zeer zwak beoordeeld, krijgen wij daar als gemeente wel een bericht over. De oordelen van de inspectie zijn openbaar en worden gepubliceerd op de website van de onderwijsinspectie: <https://toezichtresultaten.onderwijsinspectie.nl/>.

Technische vraag 9

Vul de vraag in:

Er is een regionaal onderzoek opgestart. Mogen wij de formulering van de onderzoeksopdracht ontvangen?

Beantwoording

Ja, dat mag deze is los bijgevoegd.

Technische vraag 10

Vul de vraag in:

Bij de jaarstukken werd bij de beantwoording aangegeven dat het onderzoek is vertraagd en de raad nader wordt geïnformeerd. Dit werd later ook aangekondigd in het RIB. Vraag kan deze toelichting in een informatieve commissie door het onderzoeksbureau gedaan worden, in aanwezigheid van een van onze onderwijsconsulenten?

Beantwoording

Als er een informatieve commissie komt over dit onderwerp dat we zullen we vragen of het KBA en de onderwijsconsulenten kunnen komen. Van beide organisaties zijn wij niet de opdrachtgever en kunnen ze daartoe niet verplichten.

Onderzoeksvragen stijging verzuimcasuïstiek door KBA

Het doel van het onderzoek is om inzicht te bieden in de reden(en) van de stijging van de casuïstiek bij het onderdeel Leerplicht van het RBL. Voor de personele inzet en opbouw van het functiehuis voor de komende jaren (denk aan vaste en flexibele schil) is het voor het RBL van belang dat vanuit het onderzoek zichtbaar wordt waarom er een toename is en van welke prognose het RBL uit kan gaan de komende jaren.

Hoofdvraag

Wat is de reden of zijn redenen van de stijging van verzuimcasuïstiek per gemeente tussen de jaren 2020/2021 en 2023/2024 bij het onderdeel Leerplicht van het RBL?

Deelvragen

1. Hoe is de stijging van de casuïstiek in de periode 2020/2021 – 2023/2024 te typeren?
 - a. Zicht biedend op het onderscheid naar:
 - Gemeente;
 - Onderwijssoort ((s)bo, vmbo, havo/vwo, praktijkonderwijs, so/vso, mbo)
 - Scholen (onderscheid scholen waar veel/weinig meldingen vandaan komen)
 - Periode (trend over schooljaren tussen 2020/2021 en 2023/2024)
 - Specifiek ook: omvang/typering casuïstiek periode vóór corona (2018/2019)
 - Soort dossier (relatief verzuim, absoluut verzuim, vrijstellingen, bemiddeling/informatie/advies)
 - b. In hoeverre is de (typering van de) stijging vergelijkbaar met of verschillend van het landelijk beeld?
2. Welke oorzaken zijn per gemeente te wijten aan de toename van de stijging in het aantal verzuimmeldingen?
 - a. In hoeverre zijn qua oorzaken van de toename, verschillen zichtbaar naar bijv. a) onderwijssoort, b) school, c) soort dossier (welke verschillen)?

Bijv. welke oorzaken spelen een rol in po in vergelijking met andere onderwijssoorten, welke oorzaken spelen een rol bij de toename van het absoluut verzuim i.v.m. andere 'dossiersoorten', waarom komen er vanuit bepaalde scholen veel of juist weinig/geen meldingen?
 - b. In hoeverre spelen veranderingen in de omgang, registratie en meldingen van verzuim – mede als gevolg van de coronamaatregelen – een rol in de stijging van de casuïstiek per gemeente?
 - c. (Voor zover mogelijk): In hoeverre is het regionale beeld qua oorzaken vergelijkbaar met of verschillend van het landelijk beeld?
3. Welke demografische ontwikkelingen zijn per gemeente de komende vijf jaren van belang ten opzichte van het leerlingaantal en mogelijke toename in verzuimmeldingen?
4. Waar kan het RBL de komende vijf jaar rekening mee houden en zijn er redenen om aan te nemen dat de stijging van het aantal meldingen de komende vijf jaar doorzet?
5. Wat is er nodig zodat het RBL de interventies binnen de bestaande middelen kan uitvoeren?
6. Hoe is de invulling en intensiteit van de preventieve verzuimaanpak te typeren en in hoeverre biedt dit aanknopingspunten wat betreft het terugdringen van (complexere) verzuimcasuïstiek?

Raadsvragen

Ingezonden op: 21 juni 2025 18:14

Samenvatting gegenereerd op: 21 juni 2025 18:14

Uw referentie is: OF-6N9KRR

Persoonsgegevens

Bij welke fractie ben je lid?

Samen Stichtse Vecht

Voornaam

Riette

Tussenvoegsels

Achternaam

Habes

E-mailadres

riette@samenstichtsevecht.nl

Vraag

Vul het onderwerp in:

Toename schoolverzuim en schooluitval

Vul de inleiding in:

Gelezen het jaarverslag 2023-2024 van het Regionaal Bureau Leerplicht en de cijfers voor de gemeente stichtse vecht vanaf pagina 23 e.v.

Welke vraag wil je doorgeven?

Technische vraag

Technische vragen

Hieronder staan alle technische vragen:

Technische vraag 1

Vul de vraag in:

Preventief Verzuim- we zien vooral een stijging in de aantallen bij het primair onderwijs en voortgezet onderwijs. Vraag: is er in diepte onderzocht waar mogelijke oorzaken kunnen liggen? En dan bedoel ik in eerste instantie niet kindspecifiek, maar omgevingsspecifieke factoren a) onderwijsinstellingsspecifiek, dus zijn er scholen waar deze zorgen meer voorkomen dan bij andere scholen? b) Wijkspecifiek, zijn er wijken waar zorgen om schoolgang meer voorkomt c) Sociaal economische aspecten, zijn er inkomensgerelateerde factoren te duiden? d) passend schoolaanbod, is er gekeken of er bij preventief verzuim oorzaken liggen in het specifieke schoolaanbod e) mantelzorg of zorgintensieve thuissituatie. Is er bij preventief verzuim gekeken naar mogelijke oorzaken als het gaat om een zieke in de familie die veel aandacht en verantwoordelijkheid van de leerling vraagt, waardoor schoolprestaties of aanwezigheid onder druk komen te staan

Technische vraag 2

Vul de vraag in:

Net als bij preventief verzuim, zien we in SV dat het verzuim (niet luxe) sterk stijgt bij het regulier onderwijs (PO en VO). Net als de vraag hierboven zou ik graag een diepteanalyse willen zien. We weten in algemene zin dat oorzaken van verzuim zijn gelegen in - niet passend onderwijsaanbod - geen veilige schoolomgeving - pestgedrag door medeleerlingen - geen veilige schoolomgeving - door institutioneel pestgedrag - mantelzorg/of intensieve zorg taken rondom een (ernstig) ziek gezinslid - armoede - geen eten voor schoolaanvang bijvoorbeeld Vraag kunnen verzuimcijfers uitgesplitst worden naar demografische en sociale factoren?

Technische vraag 3

Vul de vraag in:

Onderwijsvrijstelling Het aantal onderwijsvrijstellingen is enorm gestegen. En dan springen psychische en lichamelijke ongeschiktheid; stijging naar onderwijs in buitenland en kwalificatieplicht geniet voldoende ander onderwijs eruit. De kinderombudsman maakt in haar analyse een onderscheid kinderen die niet naar school kunnen of niet naar school willen gaan. De kinderombudsman wijst er altijd op dat kinderen betrokken moeten worden bij besluiten die als ingrijpend ervaren worden, altijd betrokken moeten zijn. Vraag: is er aan de voorkant door RBL met de leerling in kwestie gesproken? Vraag: worden er leerlingervaringsonderzoeken gehouden onder leerlingen die vrijstelling hebben van school? Omdat er in den lande veel onzekerheid is over het aantal daadwerkelijke thuiszitters, de meting en schatting lopen nogal uiteen, is de vraag heeft de gemeente goed in beeld hoeveel thuiszitters er in naar verwachting in SV zijn?

Technische vraag 4

Vul de vraag in:

Op welk moment worden worden vrijstelling op basis van artikel 5a voor de onderwijsplicht afgegeven? Is dat bij overgang van VVE naar PO Is dat bij overgang PO naar VO? Kortom is hier een diepteanalyse op gedaan?

Technische vraag 5**Vul de vraag in:**

Subsidieregister Uit het subsidieregister overzicht maken we op dat er diverse subsidies worden verstrekt als het gaat om onderwijzenkansenbeleid, voorschoolse educatie en de Lokale Educatieve Agenda. Vraag in welke mate wordt gemonitord of deze inzet effectief is geweest? In welke mate wordt geanalyseerd of de ingezette subsidies daadwerkelijk bijdragen aan preventie op de maatschappelijke opdracht voorkomen van schoolverzuim en schooluitval?

Technische vraag 6**Vul de vraag in:**

Is er in het kader van vroegsignalering afstemming tussen GGD, onderwijs, en kinderopvang?

Technische vraag 7**Vul de vraag in:**

LEA - gelden - subsidieregister 2024 We constateren dat er onderuitputting is bij categorie 6 en dat daar slechts 2 aanvragen staan. aangevraagd 8.783,00 ten opzichte van het subsidieplafond 53.952,43 Bij de beantwoording van onze vragen bij de jaarstukken vernamen we dat deze gelden vooral ingezet moeten worden voor het bestrijden van onderwijsachterstanden, voorkomen van segregatie, bevorderen van integratie etc. Daarbij werd gesteld dat er geen direct verband zou bestaan tussen de LEA uitgaven en de thema's verzuim en uitval. Vraag kan de niet-relatie worden toegelicht? Dit met het oog op conclusies die getrokken zijn door de kinderombudsman en ouders en onderwijs als het gaat om passend onderwijs en schooluitval. In hun analyses komt nl duidelijk naar voren dat factoren en actoren bij verzuim en uitval vaak buiten het kind liggen, zoals (institutioneel) pesten, discriminatie, armoede, en het niet aansluiten van het onderwijs bij behoeften van het kind, intensieve zorg etc. In hun optiek zou er juist een relatie moeten zijn tussen beide thema's en de LEA agenda.

Technische vraag 8**Vul de vraag in:**

Kan de RBL ook inzage krijgen in de schoolinspectie cijfers als het gaat om een integrale analyse? Bijvoorbeeld zijn er klachten bij de vertrouwenspersoon of aanbevelingen vanuit de onderwijsinspectie?

Technische vraag 9

Vul de vraag in:

Er is een regionaal onderzoek opgestart. Mogen wij de formulering van de onderzoeksopdracht ontvangen?

Technische vraag 10**Vul de vraag in:**

Bij de jaarstukken werd bij de beantwoording aangegeven dat het onderzoek is vertraagd en de raad nader wordt ingeformeerd. Dit werd later ook aangekondigd in het RIB. Vraag kan deze toelichting in een informatieve commissie door het onderzoeksbureau gedaan worden, in aanwezigheid van een van onze onderwijsconsulenten?

Voeg bijlagen toe (niet verplicht):

Mede-indiener

Zijn er mede-indieners van de vraag?

Nee

Bedankt voor het invullen van het formulier "Raadsvragen".